

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 1 z 9

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku**1.1. Identifikátor produktu**

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Názov látky: NATURAL GERANYL BUTYRATE
Č. CAS: 106-29-6
Č. v ES: 203-381-3

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú**Použitie látky/zmesi**

Výroba: - Produkty na čistenie vzduchu - Parfumy, vône - Lieky - Kozmetika, produkty na osobnú hygienu -
Aromatické látky - Iné

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Firma: Axxence Aromatic GmbH
Ulica: Tackenweide 28
Miesto: D-46446 Emmerich am Rhein
Telefón: + 49 2822 68561 0   Telefax: + 49 2822 68561 39
e-mail: info@axxence.com
Partner na konzultáciu: Andreas Goertz   Telefón: + 49 2822 68561 37
e-mail: andreas.goertz@axxence.com
Internet: www.axxence.de
Informačné oddelenie: QM - Regulatory Affairs

1.4. Núdzové telefónne číslo: +49 2822 68561 99**ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti****2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi**

Nariadenia (ES) č. 1272/2008
Aquatic Chronic 2; H411

Doslovné znenie H-viet: pozri ODDIEL 16.

2.2. Prvky označovania

Nariadenia (ES) č. 1272/2008

Piktogramy:**Výstražné upozornenia**

H411   Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Bezpečnostné upozornenia

P273   Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.
P391   Zozbierajte uniknutý produkt.
P501   Zneškodnite obsah/nádobu .

2.3. Iná nebezpečnosť

Nie sú k dispozícii žiadne informácie.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách**3.1. Látky**

Sumárny vzorec: C14 H24 O2

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 2 z 9

Molekulárna hmotnosť: 224,34

Nebezpečné obsiahnuté látky

Č. CAS	Označenie			Podiel
	Č. v ES	Č. indexu	Č. REACH	
	Klasifikácia (Nariadenia (ES) č. 1272/2008)			
106-29-6	NATURAL GERANYL BUTYRATE			100 %
	203-381-3			
	Aquatic Chronic 2; H411			

Doslovné znenie H- a EUH-viet: pozri oddiel 16.

Špecifické koncentračné limity, M-faktory a ATE

Č. CAS	Č. v ES	Označenie	Podiel
	Špecifické koncentračné limity, M-faktory a ATE		
106-29-6	203-381-3	NATURAL GERANYL BUTYRATE	100 %
	dermálne: LD50 = >5000 mg/kg; orálne: LD50 = 10660 mg/kg		

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci

4.1. Opis opatrení prvej pomoci

Pri vdýchnutí

Zabezpečte prívod čerstvého vzduchu.

Pri kontakte s pokožkou

Umyte s veľkým množstvom vody. Kontaminovaný odev vyzlečte a pred ďalším použitím vyperte.

Pri kontakte s očami

Ihneď opatrne a dôkladne vypláchnite očnou sprchou alebo vodou.

Pri požití

Pri vracaní dbajte na nebezpečenstvo aspirácie. Ústa okamžite vypláchnite a zapite dostatočným 1 pohár vody.

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

Nie sú k dispozícii žiadne informácie.

4.3. Údaj o akejkolvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Symptomatické ošetrovanie.

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia

5.1. Hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky

Hasiace opatrenia prispôbiť podmienkam prostredia.

5.2. Osobitné druhy nebezpečnosti vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Nezápalný. Výpary môžu tvoriť so vzduchom výbušné zmesi.

5.3. Pokyny pre požiarnikov

Pri požiari: Používať respirátor nezávislý na okolitom vzduchu.

Ďalšie inštrukcie

Na ochranu osôb a chladenie nádob nasadiť v ohrozenej oblasti striekajúci prúd vody. Kontaminovanú vodu na hasenie požiaru zbierajte oddelene. Nedovoľte, aby vnikla do kanalizácie alebo podzemných vôd.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy

Všeobecné pokyny

Používajte osobnú ochrannú výbavu.

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 3 z 9

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Zabrániť úniku do kanalizácie a vôd.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie**Na čistenie**

Pozbierať materiálom absorbujúcim tekutiny (piesok, štrk, kyselinový a univerzálny viazač). S pozbieraným materiálom zaobchádzajte podľa odseku likvidácie odpadu.

Ďalšie informácie

Pozbierať materiálom absorbujúcim tekutiny (piesok, štrk, kyselinový a univerzálny viazač). S pozbieraným materiálom zaobchádzajte podľa odseku likvidácie odpadu.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Bezpečná manipulácia: pozri oddiel 7

Osobná ochrana: pozri oddiel 8

Likvidácia: pozri oddiel 13

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie**7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie****Inštrukcie na bezpečnú manipuláciu**

Nie sú potrebné žiadne špeciálne bezpečnostné opatrenia.

Inštrukcie na ochranu pred vznikom požiaru a výbuchu

Nie sú potrebné žiadne špeciálne protipožiarne opatrenia.

Pokyny týkajúce sa všeobecnej hygieny v pracovnom prostredí

Kontaminovaný odev vyzlečte. Pred prestávkami a po skončení práce si umyte ruky. Na pracovisku nejest', nepiť, nefajčiť a nesmrkať. Kontaminovaný odev vyzlečte. Pred prestávkami a po skončení práce si umyte ruky. Na pracovisku nejest', nepiť, nefajčiť a nesmrkať.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility**Požiadavky na skladovacie priestory a nádoby**

Uchovávať nádobu tesne uzavretú.

Pokyny k spoločnému skladovaniu

Nie sú potrebné žiadne špeciálne bezpečnostné opatrenia.

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana**8.1. Kontrolné parametre****8.2. Kontroly expozície****Individuálne ochranné opatrenia, ako napríklad osobné ochranné prostriedky****Ochrana očí/tváre**

Noste ochranné okuliare/ochranu tváre.

Ochrana rúk

Pri styku s pracovnými chemikáliami by mali byť použité len ochranné rukavice proti chemikáliám s označením CE vrátane štvormiestneho overeného čísla. Prevedenie ochranných protichemických rukavíc je potrebné vybrať špecificky pre prácu v závislosti od koncentrácie a množstva nebezpečných látok. Odporúča sa, konzultovať s výrobcou rukavíc odolnosť hore uvedených ochranných rukavíc proti chemikáliám pre špeciálne použitie.

Ochrana pokožky

Použitie ochranných odevov.

Ochrana dýchacieho ústrojenstva

V prípade nedostatočného vetrania používajte ochranu dýchacích ciest.

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 4 z 9

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Fyzikálny stav:	Kvapalný
Farba:	
Teplota topenia/tuhnutia:	-11 °C
Teplota varu alebo počiatková teplota varu a rozmedzie teploty varu:	150 °C
Horľavosť:	nie je stanovené
Dolný limit výbušnosti:	nie je stanovené
Horný limit výbušnosti:	nie je stanovené
Teplota vzplanutia:	98 °C
Teplota samovznietenia:	nie je stanovené
Teplota rozkladu:	nie je stanovené
Hodnota pH (pri 22 °C):	7,4
Kinematická viskozita: (pri 40 °C)	20,5 mm ² /s
Rozpustnosť vo vode:	Látka nie je vo vode rozpustná.
Rozpustnosť v iných rozpúšťadlách nie je stanovené	
Rozdeľovacia konštanta:	5,46
Tlak pary:	nie je stanovené
Hustota (pri 20 °C):	0,90 g/cm ³
Relatívna hustota pár: (pri 20 °C)	7,7

9.2. Iné informácie

Informácie týkajúce sa tried fyzikálnej nebezpečnosti

Výbušné vlastnosti

Produkt nie je: Nebezpečný prostredníctvom výbuchu. nie (ne-) výbušný podľa EU A.14

Oxidačné vlastnosti

Produkt nie je: podporujúci horenie.

Ostatné bezpečnostné charakteristiky

Relatívna rýchlosť odparovania:	nie je stanovené
Obsah rozpúšť' dľa:	0%
Obsah tuhého telesa:	0%
Dynamická viskozita: (pri 20 °C)	37,61 mPa·s

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1. Reaktivita

Nevzniká žiadna nebezpečná reakcia pri zaobchádzaní a skladovaní podľa určenia.

10.2. Chemická stabilita

Výrobok je stály pri skladovaní pri normálnych teplotách okolia.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Nie sú známe žiadne nebezpečné reakcie.

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

žiadne/žiadny

10.5. Nekompatibilné materiály

Nie sú k dispozícii žiadne informácie.

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 5 z 9

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Nie sú známe žiadne nebezpečné dekompozičné výrobky.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

11.1. Informácie o triedach nebezpečnosti vymedzených v nariadení (ES) č. 1272/2008

Akútna toxicita

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Č. CAS	Označenie				
	Proces expozície	Dávka	Druh	Zdroj	Metóda
106-29-6	NATURAL GERANYL BUTYRATE				
	orálne	LD50 mg/kg	10660	Potkan	REACH Dossier OECD 401
	dermálne	LD50 mg/kg	>5000	Králík	REACH Dossier

Žieravosť a dráždivosť

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Senzibilizačný účinok

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Karcinogénne, mutagénne ako aj schopnosť reprodukcie ohrozujúce účinky

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) - jednorazová expozícia

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Toxicita pre špecifický cieľový orgán (STOT) - opakovaná expozícia

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

Aspiračná nebezpečnosť.

Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.

11.2. Informácie o inej nebezpečnosti

Vlastnosti endokrinných disruptorov (rozvracačov)

Nie sú k dispozícii žiadne informácie.

Ďalšie inštrukcie

Látka je zaradená ako nie nebezpečná v zmysle Nariadenia (ES) č. 1272/2008 [CLP].

ODDIEL 12: Ekologické informácie

12.1. Toxicita

Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Č. CAS	Označenie					
	Toxicita pre vodné prostredie	Dávka	[h] [d]	Druh	Zdroj	Metóda
106-29-6	NATURAL GERANYL BUTYRATE					
	Akútna toxicita pre ryby	LC50 mg/l	21,38	96 h	Danio rerio (danio pruhované)	REACH Dossier
	Akútna toxicita rias	ErC50	2 mg/l		Desmodesmus subspicatus	RFIM OECD 201
	Akútna toxicita crustacea	EC50	5,1 mg/l	48 h	Dafnia magna (veľká vodná blcha)	RIFM OECD 202

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

Produkt nebol overený.

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 6 z 9

Č. CAS	Označenie	Metóda	Hodnota	d	Zdroj
		Hodnotení			
106-29-6	NATURAL GERANYL BUTYRATE				
	OECD 301C	73,8%	28		REACH registration
	Ľahko biologicky odbúrateľný (podľa kritérií OECD).				

12.3. Bioakumulačný potenciál

Produkt nebol overený.

Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda

Č. CAS	Označenie	Log Pow
106-29-6	NATURAL GERANYL BUTYRATE	5,46

12.4. Mobilita v pôde

Produkt nebol overený.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

Táto látka nespĺňa kritériá PBT/vPvB Nariadenia REACH, Príloha XIII.

Produkt nebol overený.

12.6. Vlastnosti endokrinných disruptorov (rozvracačov)

Táto látka nemá vlastnosti endokrinných disruptorov vo vzťahu k iným ako cieľovým organizmom.

12.7. Iné nepriaznivé účinky

Nie sú k dispozícii žiadne informácie.

Všeobecné údaje

Zabrániť úniku do kanalizácie a vôd. Zabrániť úniku do spodnej vody/pôdy.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1. Metódy spracovania odpadu

Informácie o zneškodňovaní

Zabrániť úniku do kanalizácie a vôd. Zabrániť úniku do spodnej vody/pôdy. Odpad zlikvidujte podľa úradných predpisov.

Kľúč odpadu produktu

160305 ODPADY V ZOZNAME INAK NEŠPECIFIKOVANÉ; Výrobné šarže a nepoužité výrobky nevyhovujúcej kvality; organické odpady obsahujúce nebezpečné látky; nebezpečný odpad

Kľúč odpadu výrobných zvyškov

160305 ODPADY V ZOZNAME INAK NEŠPECIFIKOVANÉ; Výrobné šarže a nepoužité výrobky nevyhovujúcej kvality; organické odpady obsahujúce nebezpečné látky; nebezpečný odpad

Kľúč odpadu znečistených obalov

150110 ODPADOVÉ OBALY; ABSORBENTY, ČISTIACE TEXTÍLIE, FILTRAČNÝ MATERIÁL A INAK NEŠPECIFIKOVANÉ OCHRANNÉ ODEVY; Obaly (vrátane odpadových obalov z triedeného zberu komunálneho odpadu); obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami; nebezpečný odpad

Likvidácia nevyčistených obalov a doporučené čistiace prostriedky

Nekontaminované a bezo zvyšku vyprázdnené obaly môžu byť privezené na recykláciu. S kontaminovanými obalmi sa nakladá ako s látkou.

ODDIEL 14: Informácie o doprave

Pozemná doprava (ADR/RID)

14.1. Číslo OSN alebo identifikačné

UN 3082

číslo:

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 7 z 9

14.2. Správne expedičné označenie

OSN:

14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu:

14.4. Obalová skupina:

Bezpečnostné značky:

ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.

9

III

9

Klasifikačný kód:

M6

Posebne doložbe:

274 335 375 601

Obmedzené množstvá (LQ):

5 L

Vyňaté množstvá:

E1

Dopravná kategória:

3

Identifikačné číslo nebezpečnosti:

90

Kód obmedzenia v tuneli:

-

Vnútrozemská lodná doprava (ADN)

14.1. Číslo OSN alebo identifikačné číslo:

UN 3082

14.2. Správne expedičné označenie OSN:

ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.

14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu:

9

14.4. Obalová skupina:

III

Bezpečnostné značky:

9

Klasifikačný kód:

M6

Posebne doložbe:

274 335 375 601

Obmedzené množstvá (LQ):

5 L

Vyňaté množstvá:

E1

Nármorná preprava (IMDG)

14.1. Číslo OSN alebo identifikačné číslo:

UN 3082

14.2. Správne expedičné označenie OSN:

ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.

14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu:

9

14.4. Obalová skupina:

III

Bezpečnostné značky:

9

Posebne doložbe:

274 335 969

Obmedzené množstvá (LQ):

5 L

Vyňaté množstvá:

E1

EmS:

F-A, S-F

Vzdušná preprava ICAO-TI a IATA-DGR

14.1. Číslo OSN alebo identifikačné číslo:

UN 3082

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 8 z 9

14.2. Správne expedičné označenie ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.

OSN:

14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu: 9

14.4. Obalová skupina: III
 Bezpečnostné značky: 9

Posebne doložbe: A97 A158 A197 A215

Obmedzené množstvá (LQ) osobné 30 kg G

dopravné lietadlá:

Passenger LQ: Y964

Vyňaté množstvá: E1

IATA-Baliace inštrukcie pre osobné dopravné lietadlá: 964

IATA-Maximálne množstvo osobné dopravné lietadlá: 450 L

IATA-Baliace inštrukcie pre prepravovany náklad: 964

IATA-Maximálne množstvo prepravovany náklad: 450 L

14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie

NEBEZPEČNOSŤ PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE: Nie

14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa

Nie sú k dispozícii žiadne informácie.

14.7. Námorná preprava hromadného nákladu podľa nástrojov IMO

nepoužiteľné

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

Regulačné informácie EÚ

Obmedzenia použitia (REACH, príloha XVII):

Záznam 3

2004/42/ES (VOC): 100 % (900 g/l)

Údaje k predpisu 2012/18/EÚ (SEVESO III): E2 Nebezpečné pre vodné prostredie

Národné predpisy

Pracovné obmedzenie: Dbajte na pracovné omedzenie neplnoletých osôb podľa zákona (94/33/ES).

Trieda ohrozenia vody (D): 2 - ohrozujúce vodu

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Pre túto látku nebolo vykonané žiadne posúdenie bezpečnosti látok.

ODDIEL 16: Iné informácie

Zmeny

Táto karta bezpečnostných údajov obsahuje zmeny oproti predchádzajúcej verzii v oddieli(och): 1,2,4,6,7,9,11,12,14,15,16.

Skratky a akronymy

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

Karta bezpečnostných údajov

podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006

NATURAL GERANYL BUTYRATE

Prepracované dňa: 30.06.2023

Katalógové číslo: 251200

Strana 9 z 9

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service
LC50: Lethal concentration, 50%
LD50: Lethal dose, 50%
CLP: Classification, labelling and Packaging
REACH: Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals
GHS: Globally Harmonised System of Classification, Labelling and Packaging of Chemicals
UN: United Nations
DNEL: Derived No Effect Level
DMEL: Derived Minimal Effect Level
PNEC: Predicted No Effect Concentration
ATE: Acute toxicity estimate
LL50: Lethal loading, 50%
EL50: Effect loading, 50%
EC50: Effective Concentration 50%
ErC50: Effective Concentration 50%, growth rate
NOEC: No Observed Effect Concentration
BCF: Bio-concentration factor
PBT: persistent, bioaccumulative, toxic
vPvB: very persistent, very bioaccumulative
RID: Regulations concerning the international carriage of dangerous goods by rail
MARPOL: International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships
IBC: Intermediate Bulk Container
VOC: Volatile Organic Compounds
SVHC: Substance of Very High Concern
Pre skratky a akronymy pozri tabuľku na <http://abbrev.esdscom.eu>
ADN: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways
(Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures)
EmS: Emergency Schedules
MFAG: Medical First Aid Guide
ICAO: International Civil Aviation Organization
Skratky a akronymy pozri v ECHA: Usmernenia k požiadavkám na informácie a k hodnoteniu chemickej bezpečnosti, kapitola R.20 (zoznam pojmov a skratiek).

Doslovné znenie H- a EUH-viet (Číslo a kompletný text)

H411 Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Ďalšie informácie

Údaje sú založené na dnešnom stave našich znalostí, nepredstavujú ale žiadnu záruku za vlastnosti výrobku a nedávajú základ žiadnemu právnemu vzťahu. Súčasný zákon a nariadenia musí príjemca našich výrobkov dodržiavať vo svojej vlastnej zodpovednosti.